

КОЦВЕЙНА

№ 2 1990 г.

ВЫДААНЬНЕ АРШАНСКАЙ РАДЫ БНР «АДРАДЖЭНЬНЕ»

72 ГАДЫ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ БЕЛАРУСІ

25 сакавіка 1918 года была абвешчана Беларуская Народная рэспубліка, незалежная дзяржава на тэрыторыі Беларусі. БНР нядоўга праіснавала, была задушана суседнімі дзяржавамі і разабрана паміж імі.

70 гадоў пра гэта нельга было не толькі пісаць аб'ектыўна, адзначаць гэты дзень, сьвяткаваць, але і думаць пра гэта.

І вось 25 сакавіка 1990 г. Менск, дом губернатара.

Тут роўна 72 гады таму была абвешчана незалежнасьць Беларусі. Да гэтага дому а 12-й гадзіне сабраліся тысячы менчукоў зь беларускімі нацыянальнымі сьвятамі і гербамі "Пагоня", зь бела-чырвона-белымі букетамі кветак. На гэтым будынку зьявілася металёвая мемарыяльная дошка ў гонар слаўтай падзеі. Сяжук Вітушка, старшыня Канфэдэрацыі беларускіх суполак сказаў кароткае слова пра БНР, прысутныя прасьпявалі "Пагоню" і беларускія песні. Людзі паклалі двухкаляровыя букеты да дошкі, пасталі моўчкі і рушылі да сваіх іншых сьвятыняў, да помнікаў М. Багдановічу і Янку Купалу. У гэты час, а 14.00 пл. Леніна была ўжо ачэплены міліцыяй і спецвойскамі. Рэзервы стаялі ў дварах дамоў. Тут улады не чакалі Народ. А што тут было рабіць?!

Менчукі і шматлікія прадстаўнікі з іншых гарадоў і вёсак Беларусі зь сьвятамі, гербамі, партрэтамі выдатных дзеячоў гісторыі і культуры Беларусі, транспарантамі, шматлікімі ручкамі сьцякаліся да Янкі Купалы. Дзесяткі тысячаў шчаслівых і радасных людзей прыйшлі сюды, каб адчуць плячо сябра, узаемную салідарнасьць, аддаць даніну гістарычнай памяці, каб стаць народам.

Тысячы сьветлых твараў, мора сьцягоў. Былі ўсхваляваныя словы, вершы, песні, гульні і скокі. Гэта была маніфэстацыя нашай памяці, нашай Незалежнасьці. І гэта ўсё было ўпершыню на нашай памяці. Такого мы не бачылі ніколі. Народ прагнуўся, Народ ідзе да сваёй будучыні.

БЕЛАРУСЫ МАСКВЫ!

Шаноўныя суайчыннікі! Шчыра віншваем Вас зь Вялікім Сьвятам Беларускага народу — з Днём Незалежнасьці!

25 сакавіка 1918 году Рада БНР, выконваючы даручэньне Усебеларускага Зьезду, што быў гвалтоўна разогнаны 15 лістапада 1917 году бальшавікамі, у Трэцяй Устаўной грамаде да беларускага народу абвясціла ўтварэньне незалежнае Беларускае Народнае рэспублікі. На жаль, нядоўга трывала адроджаная дзяржаўнасьць Беларусі. Цяжкая доля чакала нашу шматпакутную Бацькаўшчыну. Лёс рыхтаваў ёй страты лепшых яе сыноў і гвалтоўныя падзелы паміж драпежнымі суседнімі дзяржавамі, зьнішчэньне роднае мовы і апакаліптычныя экалагічныя катастрофы.

Але народ не скарыўся і, распачынаючы справу свайго Адраджэньня, зноў пачаў адбудоўваць свой занядбаны дом. І цяпер ён ўрэшце мусіць заняць свой пачэсны пасады між народамі.

Таму віншваем Вас з 72 угодкамі з дня абвясчэньня БНР! Са Сьветлым Сьвятам надзеі і здзяйсненьняў — са Сьвятам Незалежнасьці!

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!

Маскоўская суполка падтрымкі
Беларускага Народнага Фронту

З В А Р О Т

да грамадзянаў Беларусі, прыняты на мітынг-маніфестацыі
25 лютага 1990 года ў горадзе Менску

Мы, удзельнікі перадвыбарчага мітынг-маніфестацыі 25 лютага 1990 года ў горадзе Менску, абмеркаваўшы грамадзка-палітычнае становішча ў Рэспубліцы, незаконныя антыдэмакратычныя дзеянні выбарчых камісіяў і наменклатуры падчас выбарчай кампаніі, злачынную бяздзейнасць кіраўніцтва ў справе выратавання насельніцтва ад Чарнобыльскай трагедыі, распаўсюджванне правакацыйных чутак, скіраваных на распальванне міжнацыянальнай варожасці, антынародны кансерватызм палітычных уладаў БССР, звяртаемся да ўсіх грамадзянаў Беларусі і выстаўляем наступныя патрабаванні:

1. Выяўляем недавер Цэнтральнай выбарчай камісіі і патрабуем яе неадкладнага роспуску за незаконныя дзеянні ў час выбарчай кампаніі і адсутнасць неабходнай інфармацыі па выбарах, за антыдэмакратычную накіраванасць.

2. Патрабуем рэгістрацыі і зацверджання кандыдатамі ў дэпутаты рабочых В.Івашкевіча, Г.Мухіна, М.Собаля і ўсіх астатніх кандыдатаў, якім было незаконна і тэндэнцыйна адмоўлена ў рэгістрацыі.

3. Патрабуем судовага расьледавання дзейнасці адказных асобаў М.Сьлюнькова, Г.Таразевіча, Саўчанкі, Кондрусева, В.Бур'яка, У.Улашчыка ў сувязі з Чарнобыльскай катастрофай і высвятленьня іх ролі ў стварэнні штучнай сакрэтнасці вакол Чарнобыльскай трагедыі на Беларусі, што прывяло да смерці і страты здароўя людзей. Патрабуем абвясціць Беларусь зонай бедства.

4. Выяўляем недавер Прэзідыуму Вярхоўнага Савета БССР і патрабуем яго тэрміновай адстаўкі ў поўным складзе на чале з М.Дзем'яньцею за хлусню пра падзеі 30-га кастрычніка 1988 года ў Менску, за прыняцце антыдэмакратычных указаў у 1988--1989 гг., за зьдзек з народа, што пацяпеў ад Чарнобыльскай катастрофы, за заражанасць прадуктаў радзену-клідамі, за бяздзейнасць і хаванне праўды пра Чарнобыльскую трагедыю Беларусі, за сьвядомыя перашкоды ў рэгістрацыі дэмакратычных кандыдатаў на выбарах, за ігнараванне грамадскіх арганізацыяў і адмову ў рэгістрацыі "Мартыралога Беларусі" і БНФ.

5. Патрабуем адстаўкі бюро і ўсяго складу ЦК КПБ на чале з асобамі, якія ўвасабляюць найбольш кансерватыўныя і рэакцыйныя сілы ў Рэспубліцы /Я.Сакалоў, М.Дзем'яньцей, Камай, Грыгор'еў, Ігруноў, В.Пячэннікаў, С.Паўлаў, М.Кавалёў і інш./ за непавагу да народа, за абьякавасць да яго лёсу, за стварэнне грамадзкай напружанасці, за спробы распаліць міжнацыянальную варожасць на Беларусі, за грэбванне інтарэсамі людзей.

6. Патрабуем пазбавіць органы інфармацыі ад партыйнага нагляду, дыктату і прыгнёту. Патрабуем ліквідаваць парткамы і партыйныя арганізацыі па месцы працы — на прадпрыемствах, ва ўстановах, у інстытутах, у судзе, у пракуратуры, у міліцыі, у войску і КДБ.

7. Заклікаем грамадзянаў Рэспублікі не прапусціць у народныя дэпутаты ніводнага прадстаўніка партыйнай наменклатуры, кіраўнічага апарату і іх стаўленьнікаў.

Звяртаемся да ўсіх людзей Беларусі з заклікам падтрымаць нашы патрабаванні.

Прынята _____ аднагалосна.
Прысутнічала _____ сто тысяч чалавек.

Менск, 25 лютага 1990 г.

ХОЦЬ У МАГІЛУ, АЛЕ З БОТАМІ

"А мировые экологические проблемы?
Я уверен, что через 10 лет решать
многие из них будет поздно."

З інтэрв'ю міністра замежных
спраў СССР Э.А.Шэварднадзе

Яшчэ некалькі гадоў назад у шмат якіх перыядычных выданнях можна было прачытаць: капіталізм "в погоне за прибылью" ідзе на ўсё, нават нішчыць прыроду. Зараз многія задаюць сабе пытаньне: за якім прыбыткам (і дзе ён?) гналіся мы, так бяздушна і бяздумна зьнішчаючы лясы, лугі, балоты, запаскуджваючы рэкі, азёры, палі, зрабіўшы паветра такім, што яго і паветрам назваць нельга?

Усё часьцей чуешца гаворка між людзьмі старэйшага пакаленьня і нават тымі, каму 30-40 гадоў: "Мы то хоць як пажылі, а што ж будзе з дзеткамі?" Міжволі прыгадваюцца радкі з твора М.Танка:

Я ўжо кутка лягу пад сасной зялёнай.

Што, скажы мне, будзе з нашымі дзяцьмі?

Так. Гэтакія пытаньні чуюцца ўсё часьцей і часьцей. Штуршком такім размовам, безумоўна, паслужыла Чарнобыльская катастрофа. І здавалася б, кіраўнікі — не толькі рэспубліканскага рангу, а і кіраўнікі нашых буйных прадпрыемстваў — павінны былі задумацца, што досыць і абухом па цемечку, навошта ж і калом па сьпіне, ці ёсьць сэнс адбіваць яшчэ і вантробы. Досыць Чарнобыля, нашто дабаўка?

Не, не задумаліся. І калі ціхім вечарам глядзіш на Оршу з гары ля вёскі Забалацьце, то яна нагадвае вялізную місу, з берагамі поўную шыза-сіне-белага малака, дзе, як вядома, працуюць і адпачываюць за сто тысяч чалавек.

Больш чым 900 гадоў назад нашы продкі, — а яны, відаць, мелі густ — упадалі гэтую прыгожую мясціну, атуленую з трох бакоў узгор'ем (тады, пэўна, лясістым), а з паўночнага — высокім берагам Дняпра. Толькі ці маглі яны падумаць, што гэтая катлавіна стане для іх напачаткаў нечым напхат газавай камеры-душагубкі.

Дзесяткі кацельняў прадпрыемстваў штохвіліны папаўняюць чадам і без таго далёка ня чыстае паветра. Мясакамбінат, у залежнасьці ад кірунку ветру, кідае смурод то на адзін, то на другі раён горада. Стараецца не адстаць і лакаматыўнае дэпо імя К.Заслонава. Да вялікай кацельні далучаюцца цеплавозы, якія ня едуць, не. Іх проста праграваюць, зьнішчаючы і паліва, і навакольле. У Дняпры, Аршыцы і Адройцы купацца ўжо нельга — пра іх прадпрыемствы таксама не забываюцца.

Людское абурэньне, людскія размовы, размовы... І, здаецца, зноў — экспэрымент. Экспэрымент на выжываньне. Колькі ж можа вытрымаць чалавек?! Не навіна, што расьце колькасць захворваньняў...

Дзе выхад? Як "дзе выхад", скажа кожны. Фільтры на трубы кацельні, ачышчальныя збудаваньні, што гарантуюць сапраўды чыстую ваду. Калі ж у нас няма досыць эфэктывых установак, трэба купляць за мяжою. Але ж... валюта.

І вось тут пытаньне. Што, напрыклад, выбера бацька ці маці, калі дзіця вельмі хворае, а ў іх толькі паўсотні рублёў? Набор губной памады, парфумы за 50 руб. ці лякарства, якое таксама каштуе 50 руб.? Калі яны ня зьехалі з глузду, то, вядома ж, купяць другое.

Для нас, аршанцаў, сёньня самае патрэбнае лякарства — гэта чыстае паветра, чыстая пітная вада. А кіраўнікі некаторых нашых прадпрыемстваў набываюць за валюту (і тавараабменам)... боты. Ніхто не супраць імпортных ботаў, але ж сёньня, пры нашым жабрацтве, трэба выбіраць найнеабходнейшае. Нездарма народная мудрасьць кажа: не да каляды, калі поўна хата бяды...

Ці будуць тыя самыя кіраўнікі праз два-тры гады даваць па 100-200 тысяч марак на лячэньне за мяжою хворага сына ці ўнука сваёй работніцы з ботамі. Наўрад знойдзецца такі шчодры "дзядзька". Тады застаецца беднай матцы адно наракаць ды пытацца ў самой сябе: "Чым вінаватае маё дзіця, і дзе я вазьму грошы на лячэньне?"

І, мабыць, ёсьць рацыя ў словах аднаго пажылога пенсіянера: "Боты — гэта добра, але ў такой сітуацыі гэтую ласку можна параўнаць хіба з пацалункам Юды".

Юзась Санько

ВЫБАРЫ АДЫЛІСЯ, НАПЕРАДЗЕ ВЫБАРЫ

Там, дзе кволя групы падтрымкі БНФ, людзі палітычна, нацыянальна і сацыяльна несвядомыя /пераважна ў вёсках/, партыйна-бюракратычны апарат зь лёгкасцю правёў у Вярхоўны Савет сваіх прадстаўнікоў або сваіх стаўленнікоў. У буйных гарадах і ў горшую чаргу ў сталіцы Беларусі шанцы апарату на выбарах былі зьведзены да мінімуму. Так у Менску 4 сакавіка па 48 мандатах былі выбраны толькі 5 дэпутатаў і ўсе яны стаяць на платформе БНФ. У большасці акругаў прадстаўнікі Беларускага дэмакратычнага форуму займалі лідзіруючае становішча і мелі шанцы на перамогу ў другім туры. Улады рэспублікі, Цэнтральная выбарчая камісія ў такой сітуацыі пайшлі на небывалую хітрасць з мэтай сарваць выбары ў Менску. Інфармацыя пра выбары была дадзена ў газеце "Бячэрні Мінск" напярэдадні за некалькі гадзін да выбараў. У гэтым жа нумары была зьмешчана паклёпніцкая пісаніна з мэтай скампраметаваць сяброў фронту. У далатак, калі па ўсёй Беларусі выбары былі прызначаны на нядзелю 18 сакавіка, то ў Менску яны адбыліся ў суботу 17 сакавіка. У дзень, калі ў многіх гэта была рабочая субота, а многія раз'язджаліся яшчэ з пятніцы па сваіх вёсках, гарадах. Разьлік ЦВК палкам спраўдзіўся. Многім дэмакратычным кандыдатам не хапіла літаральна 2-3% галасоў і, яны, не набраўшы неабходнай большасці галасоў, выблі з выбарчай барацьбы. Але ўсё ж у палове акругаў былі выбраны дэпутаты. Такім чынам, у Менскім дэпутатскім клубе Дэмакратычны форум складае большасць. Тут фактычна ні адзін буйны апаратчык не прайшоў. У Оршы можна лічыць за буйную перамогу тое, што жыхары як горада так і раёна актыўна прагаласавалі супраць сваіх партыйных лідэраў. У адной акрузе горада наперадзе — паўторныя выбары. За два туры выбарчага марафону сілы ў Вярхоўным Савете БССР разьмеркаваліся наступным чынам. Беларускі дэмакратычны форум /БНФ, ТБМ, БЭС, АН БССР, Творчыя саюзы/ заваяваў 60 мандатаў, большасць месцаў шляхам махінацыі, гвалту, падманам забяспечылі сабе прадстаўнікі партыйна-бюракратычнага апарату: першыя сакратары райкомаў КПБ, старшыні калгасаў, генеральныя дырэктары. Прадстаўнікі навукі, культуры, мастацтва, юрысты ў Беларускам парламенце пакуль што складаюць зусім нязначную колькасць. Таму на паўторных выбарах нам неабходна ўлічыць і нашы памылкі і ўжо маючы волют. Галоўнае — адказна паставіцца да саміх выбараў і ўсім прысьці галасавець і зрабіць свой адзіна правільны выбар. Не дапусьціць, каб выбары цягнуліся да восені.

Паважаныя выбаршчыкі!

22 красавіка па Аршанскай-Задняпроўскай выбарчай акрузе № 170 — паўторныя выбары. У вашай акрузе зарэгістраваны 7 прэтэндэнтаў на 1 дэпутатскі мандат. Усе яны магчыма вартыя людзі. Але палітычная сітуацыя ў рэспубліцы патрабуе ад нас адзіна правільнага выбару. У Вярхоўны Савет мы павінны выбраць чалавека з рэальна акрэсьленай дэмакратычнай пазіцыяй, які смела будзе адстойваць правы народа і ўсяе рэспублікі, які не пойдзе ні на які кампраміс з партыйна-бюракратычным апаратам. Такі чалавек — Мікола КУПАВА — вядомы беларускі мастак і грамадскі дзеяч, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў Беларускага народнага фронту "Адраджэньне".

Купава Мікалай Мікалаевіч. Нарадзіўся 31 студзеня 1946 г. у Оршы. Вучыўся ў аршанскай СШ № 2. У 1963 г. скончыў Аршанскую ШРМ № 4. Працаваў аўтасьлесарам на аршанскім АТП. Скончыў Мінскае мастацкае вучылішча ў 1968 г. У 1976 г. скончыў Беларускі дзяржаўны тэатральна-мастацкі інстытут. Працаваў выкладчыкам у мастацкім вучылішчы, мастацкім рэдактарам часопіса "Малодосць". З 1978 г. член Саюза мастакоў БССР. Удзельнік шматлікіх рэспубліканскіх, зарубежных і міжнародных выставак. Аформіў звыш 30 кніг беларускіх аўтараў. Аўтар серыі графічных аркушаў "Выдатныя дзеячы гісторыі і культуры Беларусі" серыі лінарытаў "Сейбіты вечнага. 1863 год" і іншых. Уладальнік дыплама Ф. Скарыны за лепшае афармленне кніг. Мастак зь яркім патрыятычным напрамкам, з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй.

Асноўныя тэзісы выбарчай праграмы М.Купавы:

Беларусь — прававая дзяржава

Дэмантаж сталінісцкай сістэмы.

Скасаваньне 6 артыкула Канстытуцыі БССР.

Скасаваньне партыйных камітэтаў на месцах /на заводах, ВНУ, пра-
куратуры, судах і г.д./.

Скасаваньне усіх прывілеяў для партыйна-бюракратычнай наменклату-
ры, адмена павышанай зарплаты.

70% партыйных узносаў у фонд пацярпеўшых ад Чарнобыльскай катаст-
рофы, дзецям, інвалідам.

Тэрміновай кампенсацыі ўрадам СССР стратаў, нанесеных Беларусі ў
выніку Чарнобыльскай трагедыі.

Першачарговае забеспячэньне насельніцтва Оршы і БССР прадукцыяй
Аршанскага мяса-кансервавага камбінату.

Павелічэньне фінансаваньня будаўніцтва жылля.

Гарантаваны 3-гадовы дэкрэтны водпуск.

Шматпартыйная сістэма.

Свабода друку і інфармацыі.

Адраджэньне чалавечай маралі. На маральнай аснове адраджэньне гу-
маннага цывілізаванага грамадства, пазбаўленага ашуканства, дэспатыі,
несправядлівасьці, хлусьні, небясьпекі паўтарэньня сталінізму, Аста-
ністана, Чарнобыля.

Зрабіце свой выбар на карысьць дэмакратыі і свабоды!

Галасуйце за Міколу КУПАВУ!

Аршанская Рада БНФ "Адраджэньне"
Група падтрымкі кандыдата.

БНФ натрапіў на сьлед тайных пратаколаў, якія нарадзіліся ў нетрах
беларускага філіяла КПСС.

"Купейна" друкуе гэтыя дакументы /зь незначным скарачэньнем/ з на-
дзеяй: калі будучым дасьледчыкам не будуць вядомыя арыгіналы, то па-
водле копіяў яны давядуць увесь веліч і эпахальнае, гістарычнае значэнь-
не "Пастановаў".

К пункту 3 протокола № Б-86

Секретно

ЦК Компартии Белоруссии

О деятельности в Компартии Белоруссии сторонников
"Демократической платформы в КПСС"

В последние месяцы происходит бурный рост политической активности
коммунистов республики. Одним из проявлений этого процесса стало, в
частности, образование в ряде городов политических клубов и дискусси-
онных центров. Как правило, они объединяют членов партии на основе по-
иска путей и форм обновления КПСС, осмысления ее места и роли в совре-
менных условиях...

Однако наряду с этим в деятельности отдельных клубов стал проявлять-
ся сепаратизм, а в ряде парторганизаций идут процессы, объективно веду-
щие к идейному и организационному их разложению, а в конечном счете, к
возможности раскола КПБ. Происходит поляризация не только во мнениях,
но и в действиях. Некоторые коммунисты стали фактически на антипартий-
ные позиции, откровенно охаивают партию, весь ее исторический путь, от-
рицают социалистическую перспективу развития советского общества, буду-
щее КПСС как влиятельной политической силы. Эти взгляды и настроения
высказываются открыто при встречах с партийными работниками, на партий-
ных собраниях, на страницах печатных изданий, по радио и телевидению.
В значительной мере они проявлялись в ходе подготовки и проведения вы-
боров в Верховный Совет БССР и местные Советы народных депутатов.

Таким образом, члены клуба /на заседаниях собираются порядка 40-120 человек/ фактически встали на путь открытой оппозиционной политической борьбы, действуют методами, далекими от принципов демократии внутрипартийных отношений. Объективно дело идет к созданию новой политической структуры и раскола КПБ.

С другой стороны, по сообщению из обкомов партии, активности по избранию делегатов на конференцию в парторганизациях не наблюдается. Однако, по заявлению Животнюка А.Т. они ожидают только иногородних около 600 делегатов, и эта работа ведется с 12 февраля с.г.

В этой связи становятся совершенно недопустимыми продолжающиеся выжидательные отношения к таким антипартийным действиям, нерешительность и беззубость в оценках, прежняя тактика невмешательства отделов ЦК, обкомов, горкомов и райкомов КПБ. Причем сейчас уже недостаточно проведения открытой полемики с ними, развенчания их подлинных устремлений и целей, показа их истинного политического и морального лица, хотя такая работа, безусловно, необходима. В сложившихся условиях очевидно, что необходимо неизбежное принципиальное размежевание с той частью членов партии, которая фактически порвала с ее идейной платформой.

Предлагается:

1. Обкомам, горкомам, райкомам партии немедленно провести организаторскую и политическую работу по предотвращению избрания в первичных парторганизациях делегатов на Белорусскую республиканскую конференцию сторонников "Демократической платформы в КПСС". Там, где это уже невозможно сделать, избрать своих делегатов на условиях клуба, с тем, чтобы не дать возможности на конференции принять решения по созданию отдельной от КПБ политической структуры.

В тех партийных организациях, где это явление приобретает большой размах /г. Минск, областные центры, названные выше города, в других местах/ образовать на пленумах партийных комитетов специальные комиссии, поручить им провести собеседования с каждым делегатом конференции, окончательно уточнить их политические позиции и немедленно внести предложение об исключении их из рядов КПСС. В соответствии с постановлением Политбюро ЦК КПСС от 12 марта 1990 года "О политических итогах митингов 24-25 февраля 1990 года и необходимых выводах из этих событий". Эти же комиссии должны разобраться со всеми коммунистами, кто встал на путь оппозиционной политической борьбы, действует методами, несовместимыми с линией КПСС, и внести предложения по размежеванию с ними, вплоть до исключения из партии.

Критериями размежевания могли бы быть в частности:

- принятие или непринятие платформы ЦК КПСС к XXVIII Съезду партии;
- отношения к перспективе осуществления коммунистической идеи;
- отношение к будущему КПСС, как к партии ленинского, авангардного или парламентского типов;
- отношение к проблеме единства действий, дисциплины в партийных рядах.

2. По членским взносам. Дело зашло так далеко, что ближайший пленум ЦК КПБ должен подтвердить незыблемость установленного в партии порядка их уплаты и перечисления в партийный бюджет.

С другой стороны, обстоятельства диктуют необходимость принятия решения об оставлении 50 % взносов в первичных парторганизациях с одновременным прекращением финансирования на содержание освобожденных работников. Сделать это нам позволяют решения Мартовского /1990/ Пленума ЦК КПСС, а также Постановления Политбюро ЦК КПСС от 10.05.88 г.

3. Обкомам, горкомам, райкомам партии придать динамизм обсуждения Проекта Платформы ЦК КПСС. Сейчас оно идет вяло, без особого интереса, во многих местах разговор сбивается на совершенно другие темы, нет серьезных предложений по улучшению его содержания, принимаемые решения довольно часто носят отвлеченный характер. Есть примеры, когда "Демократическая платформа в КПСС" обсуждается более активно, с большим интересом /в частности, так обстоит дело в отдельных парторганизациях г. Минска, Гомеля, Могилева, Витебска/. Надо иметь в виду, что через несколько дней будет опубликован Проект нового Устава КПСС и его тоже надо обстоятельно обсудить.

Вносятся для принятия необходимых решений.

Отдел организационно-партийной и кадровой работы в ЦК КПБ. 20 марта 1990

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е

Бюро Центрального Комитета Компартии Белоруссии
от 21 марта 1990 г., протокол № 86, п.3

О деятельности в Компартии Белоруссии сторонников
"Демократической платформы в КПСС"

Одним из проявлений роста политической активности коммунистов республики стало образование в ряде городов политических партийных клубов, дискуссионных центров. В них идет поиск путей и форм обновления партии, демократизации ее жизни, осмысления места и роли в современных условиях.

Однако в последнее время в деятельности отдельных клубов стал проявляться сепаратизм, делаются попытки прямого влияния на первичные парторганизации, вывести их из-под контроля партийных комитетов. Особо ярко это прослеживается в минском клубе "Коммунисты за перестройку". Здесь действует свой устав, разработана процедура принятия в члены.

В настоящее время активисты клуба предпринимают практические шаги по созыву республиканской конференции сторонников "Демократической платформы в КПСС". С этой целью создан оргкомитет, во многих городах идет избрание делегатов. Конференция назначена на 24-25 марта с.г. Клуб встал на путь открытой оппозиционной политической борьбы. Объективно это ведет к созданию новой политической структуры и расколу КПБ.

Такая обстановка со всей силой диктует необходимость принятия неотложных мер по укреплению партийных рядов, идейного и организационного единства Компартии Белоруссии на базе проекта платформы ЦК КПСС к 28 съезду партии.

Бюро ЦК Компартии Белоруссии ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Обкомам, горкомам, райкомам партии немедленно разобраться со сложившейся ситуацией во всех первичных парторганизациях. Провести беседы с каждым коммунистом, кто отошел или отходит от идейных позиций КПСС, на основе решений февральского и мартовского /1990/ пленумов ЦК КПСС разъяснить ошибочность их взглядов и действий. В необходимых случаях, когда убеждения и разъяснения не дают желаемых результатов, рассмотреть таких коммунистов на собраниях в первичных парторганизациях, заседаниях бюро горкомов, райкомов, обкомов партии, принять меры по размежеванию с ними вплоть до исключения из партии.

Контроль за осуществлением этих мер возложить на первых секретарей партийных комитетов.

2. Поручить т.т. Печенникову В.А., Борису В.И., Русецкому А.В., Бысенко В.Д., Бутевичу А.И. проанализировать "Демократическую платформу в КПСС" по основным ее направлениям, немедленно пригласить на беседу сопредседателей клуба, разъяснить всю пагубность их действий, убедить в необходимости отмены конференции. В зависимости от обстоятельств внести соответствующие предложения в Бюро ЦК КПБ.

3. Поручить управлению делами ЦК КПБ изучить положение дел в первичных парторганизациях по уплате членских партийных взносов и внести необходимые предложения на пленум ЦК Компартии Белоруссии.

4. Настоящее постановление и записку отдела организационно-партийной и кадровой работы ЦК КПБ по данному вопросу /прилагается/ направить обкомам, горкомам, райкомам, парткомам с правами райкома партии.

СЕКРЕТАРЬ ЦК КОМПАРТИИ БЕЛОРУССИИ подпись Е.СОКОЛОВ

24-25 сакавіка 1990 г.

у Менску адбылася Беларуская рэспубліканская канферэнцыя прыхільнікаў Дэмакратычнай платформы ў КПСС, якая абрала Каардынацыйную Радую руху камуністаў Беларусі "Дэмакратычная платформа", прыняла шэраг рэзалюцыяў у тым ліку "Аб мерах па ліквідацыі вынікаў Чарнобыльскай катастрофы", Дэкларацыю.

РЕЗОЛЮЦИЯ

БЕЛОРУССКОЙ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ СТОРОННИКОВ ДЕМОКРАТИЧЕСКОЙ ПЛАТФОРМЫ В КПСС

Минск 24-25 марта 1990 года

О политическом недоверии Бюро ЦК КПБ

Ситуация в Белоруссии характеризуется, с одной стороны, нарастанием демократических тенденций, политизацией народа, ростом активности самодеятельных общественных организаций и движений. С другой стороны, партийное руководство, будучи привержено старым догмам, избрало для себя путь сопротивления процессам демократизации партии и общества, который выражается в следующем:

- стремление законсервировать старые малоэффективные структуры в экономике республики;
- проведение в жизнь антидемократических законодательных инициатив /закон о выборах и др./;
- безразличие к судьбе белорусского народа, выразившееся в продолжительном бездействии по ликвидации последствий Чернобыльской аварии и умалчивании истинных масштабов катастрофы;
- сохранение в партии командно-административных методов руководства;
- использование средств массовой информации для оправдания антиперестроечных, консервативных действий партийного руководства;
- попытки посеять рознь между рабочим классом и интеллигенцией, искусственное нагнетание напряженности, целенаправленные действия по созданию образа врага в лице самодеятельных общественно-политических организаций, шельмование инакомыслящих коммунистов в первичных партийных организациях и печати.

Таким образом, деятельность ЦК КПБ характеризуется неизменным проведением консервативной линии от имени белорусских коммунистов, превращением белорусской партийной организации в идейный и организационный оплот консервативной оппозиции перестройке.

Констатируя, что нынешняя политика партийного руководства республики ведет к дальнейшему падению авторитета партии среди трудящихся, Конференция оценивает работу ЦК КПБ как неудовлетворительную, выражает политическое недоверие Бюро ЦК КПБ и призывает всех коммунистов Белоруссии добиваться его отставки.

РЕЗОЛЮЦИЯ

БЕЛОРУССКОЙ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ СТОРОННИКОВ ДЕМОКРАТИЧЕСКОЙ ПЛАТФОРМЫ В КПСС

Минск 24-25 марта 1990 года.

Об отношении к Белорусскому народному фронту и другим общественно-политическим организациям

Конференция, отмечая вклад БНФ и других прогрессивно настроенных общественно-политических организаций в борьбу против командно-административной системы, в процесс демократизации общества, выступает за скорейшее принятие республиканского закона о партиях, за регистрацию БНФ "Адраджэньне" и других общественно-политических организаций.

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ ФРОНТ "АДРАДЖЭНЬНЕ"

З А Я В А

Управа Сойму Беларускага Народнага Фронту "Адраджэньне" лічыць, што заява Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР ад 29 сакавіка 1990 года аб вяртаньні БССР паўночна-заходніх беларускіх тэрыторыяў былой Віленскай вобласці і горада Вільні /цяперашняга Вільнюса/ у выпадку выхаду Літвы са складу СССР не зьяўляецца самастойным рашэньнем, не прадыхтавана сапраўдным клопатам пра інтарэсы беларускага народу.

Ад кастрычніка 1939 года Урад БССР паслужмяна кіраваўся і кіруецца ў гэтым пытаньні пазіцыяй Масквы. Тая акалічнасьць, што выкладзеныя ў заяве тэрытарыяльныя патрабаваньні да Літвы зьвязваюцца толькі з выходам або нявыходам апошняй са складу СССР, дазваляе расцаніць іх як форму палітычнага шантажу.

Мэта заявы Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР — перашкодзіць ажыццяўленьню дзяржаўнай незалежнасьці Літоўскай Рэспублікі шляхам ультыматўнага націску, стварэньня крыніцы напружанасьці паміж Беларусьсю і Літвой, правакаваньня міжнацыянальнай варожасьці і вайсковага умяшаньня.

У сувязі з гэтым заяўляем наступнае.

1. Кожны народ мае неад'емнае права на дзяржаўную незалежнасьць. Гэтае права прызнана міжнароднай супольнасьцю і замацавана адпаведнымі дакументамі. Незалежнасьць Літвы аднавіў законна і свабодна выбраны Вярхоўны Савет Рэспублікі. Мы разумеем і вітаем імкненьне народу Літвы да незалежнага дзяржаўнага існаваньня.

2. Праблема самазахаваньня, жыцьцязейнасьці і гісторыка-культурнай персьпектывы аўтахтоннага беларускамоўнага насельніцтва, якое складае большасьць у Віленскім краі, не вырашалася. Ігнараваньне гэтай праблемы як кіраўніцтвам Савецкай Літвы, так і кіраўніцтвам Беларускай ССР толькі ускладняла становішча. Мы спадзяемся, што Літоўскі ўрад практычна забяспечыць выкананьне заканадаўства Літоўскай Рэспублікі аб правах нацыянальнасьцяў Літвы і аб мясцовым самакіраваньні таксама і ў дачыненьні да беларускамоўнага насельніцтва Віленскага краю.

3. Мы прытрымліваемся прынцыпу непарушнасьці межаў. Паводле Хельсінскіх пагадненьняў і Канстытуцыі Беларускай ССР, межы Рэспублікі могуць быць зьмененыя толькі пры ўзаемнай згодзе непасрэдна зацікаўленых бакоў. Тэрытарыяльныя пытаньні, праблемы статусу і разьвіцьця тэрыторыяў не вырашаюцца шляхам палітычнага шантажу.

УПРАВА СОЙМУ БНФ "АДРАДЖЭНЬНЕ"

Менск, 3 красавіка 1990 г.

Газета выдрукавана з ласкі Божай у слаўным месьце Оршы ў друкарні Сьпірыдона Собаля. "КУЦЕЙНА". Выданьне Аршанскай Рады БНФ "Адраджэньне".

Адрас для карэспандэнцыі: 211030, Орша, вул. Дзэпоўская, д. 7
Санько Юрась Хведаравіч. Тэлефоны для сувязі з рэдакцыяй "Куцейны" і Аршанскай Радаю БНФ: Санько Юрась — 9-25-41; Кажамяка Алесь — 2-33-97; Мельнікаў Андрэй — 2-00-74.

Без Вашых ахвяраваньняў выданьне "Куцейны" стане немагчымае. Ахвяраваньні можна перадаваць непасрэдна ў Раду БНФ так і перасылаць грашовымі пераводамі на адрас: 211030, Орша, вул. Флёрава, д. 7, кв. 16. Сярожкіну Аляксандру Міхайлавічу.